

Platforma za posjetu predsjednika Vlade Crne Gore prof. dr. Zdravka Krivokapića Savjetu Evrope, 18-19. novembar 2021. godine

I Uvodni osvrt

Savjet Evrope (SE) je najstarija panevropska organizacija osnovana 1949. godine sa ciljem promovisanja demokratije, zaštite i promocije ljudskih prava i obezbjeđivanja vladavine prava u državama članicama. Organizaciju, čije je sjedište u Strazburu (Francuska), čini 47 zemalja članica.

Generalna sekretarka Savjeta Evrope je Marija Pejčinović – Burić.

Komitet ministara predstavlja najznačajniji organ za donošenje odluka u okviru Savjeta Evrope, a čine ga ministri zaduženi za vanjske poslove. Komitetom trenutno predsjedava Mađarska, čiji prioriteti su: 1) promovisanje efikasne zaštite nacionalnih manjina, 2) međureligijski dijalog koji ističe važnu ulogu međukulturnog dijaloga u suzbijanju netolerancije, 3) „Sledeća generacija“-očuvanje porodičnih vrijednosti, prava djeteta, vještačka inteligencija i borba protiv sajber kriminala, 4) ekološki izazovi.

Parlamentarna skupština Savjeta Evrope (PSSE), koju čini 324 poslanika iz 47 zemalja članica, predstavlja demokratski forum za debatu, vrši izbor generalnog sekretara SE, komesara ljudska prava i sudije Evropskog suda za ljudska prava, a takođe prati i izbore. Predsjednik PSSE je Rik Doms (Belgija). Izvještajima, rezolucijama i preporukama PSSE daju se smjernice državama članicama i ocjenjuje njihovo ispunjavanje obaveza iz članstva u SE.

Evropski sud za ljudska prava (ESLJP), sa sjedištem u Strazburu, je međunarodni sud osnovan 1959. godine, a čini ga 47 sudija podijeljenih u sekcije. Nakon što se iscrpe svi pravni lijekovi u sudskim postupcima u državama članicama, ESLJP odlučuje o predstavkama pojedinaca ili država u kojima se tretiraju povrede ljudskih prava zagarantovanih Evropskom konvencijom o ljudskim pravima. Države članice Savjeta Evrope potpisnice su predmetne Konvencije. Predsjednik Suda je Robert Spano (Island), dok je zastupnik Crne Gore pred ovom institucijom Valentina Pavličić. Crnogorski sudija u ESLJP je dr Ivana Jelić.

II Značaj posjete

Otkako je 11. maja 2007. godine zvanično postala 47. članica Savjeta Evrope, Crna Gora kao potpisnica 89 sporazuma i konvencija Savjeta Evrope svoju privrženost temeljnim principima SE u kontinuitetu iskazuje ne samo kroz konkretne legislativne reforme koje su zasnovane na standardima SE, već i kroz političku ravan, potvrđenu između ostalog u okviru videokonferencije između ministra vanjskih poslova Đorđa Radulovića i generalne sekretarke SE Marije Pejčinović-Burić 26. aprila 2021. godine, na kojoj ponovljen značaj saradnje sa SE u cilju unapređenja demokratskih vrijednosti u Crnoj Gori.

Sadržajna saradnja Crne Gore i Savjeta Evrope ostvaruje se kroz brojne mehanizme ove organizacije, odnosno specijalizovana tijela. Na taj način, Savjet Evrope pomaže reformske procese od značaja za dalju društvenu transformaciju - od implementacije standarda, preko snaženja nacionalne legislative novim rješenjima, do konkretnih projekata u sudstvu i pravosuđu, javnoj upravi, policijskom radu, u okviru borbe organizovanog kriminala i trgovine ljudima, spriječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

U posljednjem periodu izdvaja se intenzivna saradnja sa Evropskom komisijom za demokratiju putem prava, poznatijom kao Venecijanska komisija, koja predstavlja nezavisno savjetodavno tijelo Savjeta Evrope i bavi se davanjem mišljenja državama članicama u cilju usklađivanja

njihovih pravnih sistema i institucionalnih struktura sa evropskim standardima i međunarodnim iskustvima u području demokratije, ljudskih prava i vladavine prava. Sjedište Venecijanske komisije je u Strazburu, Francuska, a njen predsjednik od 2009. godine je Đani Bukikio (Italija).

Prethodni generalni sekretar Savjeta Evrope Torbjorn Jagland i tadašnji komesar EU za evropsku susjedsku politiku i pregovore o proširenju Johanes Han dogovorili su novi model saradnje Savjeta Evrope i Evropske unije, koji je započeo sa implementacijom novog projekta pod nazivom „Horizontalni mehanizam za Zapadni Balkan i Tursku“. Ovaj višedimenzionalni program ima za cilj pružanje podrške Albaniji, Bosni i Hercegovini, Kosovu, Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji, Srbiji i Turskoj u usklađivanju sa standardima Savjeta Evrope i pravnim tekovinama Evropske unije u okviru procesa proširenja. Horizontalni mehanizam za Zapadni Balkan i Tursku je već godinama unazad najvidljiviji programski okvir u kojem se sprovodi niz projekata važnih za snaženje demokratskih kapaciteta. Crna Gora je i u ovom segmentu vodeća država u pogledu procentualnog utroška raspoloživih fondova i efikasnosti implementacije dogovorenih projekata. Saradnja sa Programskom kancelarijom SE u Podgorici predstavlja primjer za ostale zemlje regiona i po ocjenama Sekretarijata SE služi kao model u koncipiranju aktivnosti drugih misija na terenu.

Posjeta predsjednika Vlade Savjetu Evrope će biti prilika za susrete na najvišem nivou, kojima će se osnažiti politički kontakti i unaprijediti saradnja između Crne Gore i Savjeta Evrope. Susreti će poslužiti da se potvrdi posvećenost Crne Gore da nastavi da bude odgovorna i pouzdana članica Savjeta Evrope, koja će ostati dosljedna u ispunjavanju svih obaveza koje proističu iz članstva u Organizaciji, odnosno ciljevima i standardima Organizacije. Posjeta će takođe biti prilika da se izrazi podrška naporima Savjeta Evrope u promovisanju i unapređenju demokratskih vrijednosti i vladavine prava u cilju efikasnog suočavanja sa tradicionalnim ali i modernim izazovima, kao i da se afirmiše da je za Crnu Goru saradnja sa Savjetom Evrope i dostizanje evropskih standarda od krucijalnog značaja kako u kontekstu unutrašnjih reformi i dalje demokratizacije društva, tako i za dalji napredak na putu ka članstvu u Evropskoj uniji.

III Sastav delegacije

Delegaciju Crne Gore u posjeti Savjetu Evrope, Strazbur, 18-19. novembar 2021. godine, će predvoditi predsjednik Vlade prof. dr. Zdravko Krivokapić, a članovi delegacije će biti:

- Violeta Berišaj, otpravnik poslova a.i. u Stalnoj misiji Crne Gore pri Savjetu Evropu;
- Ivana Malović, šefica Kabineta predsjednica Vlade;
- Vanja Radević, savjetnica predsjednika Vlade za vanjsku politiku;
- Ivan Šikmanović, savjetnik predsjednika Vlade za pravna pitanja;
- Nikola Zečević, savjetnik predsjednika Vlade – rukovodilac Službe za odnose s javnošću;
- Bojan Božović, državni sekretar Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava.

Troškove puta snosi Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore.